

4. Грант університету для молодих вчених. *Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича*. URL: <https://www.chnu.edu.ua/nauka/naukovi-informatsiini-resursy/hrant-yta-konkursy/hrant-universytetu-dlia-molodykh-vchenykh/> (дата звернення: 04.05.2025).

5. Курси підвищення кваліфікації молодих вчених і викладачів 2025. *Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича*. URL: <https://www.chnu.edu.ua/nauka/pov-iazani-pidrozdzily/rada-molodykh-vchenykh/konferentsii-kursy/kursy-pidvyshchennia-kvalifikatsii-molodykh-vchenykh-i-vykladachiv-2025/> (дата звернення: 05.05.2025).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-509-2-26>

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ СЛУЖБИ В ОРГАНАХ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ

Мельник Петро Володимирович

*доктор філософії за спеціальністю 081 право,
докторант кафедри конституційного та адміністративного права,
Державний університет «Київський авіаційний інститут»
м. Київ, Україна*

Сучасний етап реалізації адміністративної реформи в Україні має включати належне правове регулювання інституту місцевого самоврядування. Для повноцінного функціонування інституту місцевого самоврядування необхідно вдосконалювати законодавче забезпечення служби в органах місцевого самоврядування. Служба в органах місцевого самоврядування – це публічна, професійна діяльність громадян України, які займають посади в органах місцевого самоврядування, із забезпечення реалізації територіальними громадами права на місцеве самоврядування та здійснення окремих повноважень органів виконавчої влади, наданих законом [1]. Її важливість зумовлена наступними аспектами: по-перше, в глобальному сенсі це є неодмінним елементом демократичного управління, оскільки вона допомагає забезпечити взаємодію та вплив громадян на прийняття рішень; по-друге, така служба є дієвим механізмом захисту та реалізації інтересів громадян; по-третє, вона є певною необхідністю для забезпечення ефективного функціонування громади та прийняття рішень на місцевому рівні, що відіграє також важливу роль після і впродовж реформ щодо децентралізації органів місцевого самоврядування. Варто зауважити, що в контексті реформаційних змін є актуальним пошук нових перспективних механізмів розвитку служби в органах місцевого самоврядування та удосконалення чинного законодавства, щодо питань

правового регулювання такої служби. Оскільки проблеми недосконалого правового регулювання призводять до незадовільного функціонування органів місцевого самоврядування. Реформа системи публічної служби в органах місцевого самоврядування є вагомою складовою вдосконалення правових засад багаторівневого врядування і її проведення має відповідати духу Європейської хартії місцевого самоврядування [2]. Публічна служба в органах місцевого самоврядування, на нашу думку, повинна базуватися на людиноцентричному підході, тобто з урахуванням потреб та інтересів людей, їхніх прав і свобод. Оновлення законодавства про службу в органах місцевого самоврядування має підвищити спроможність громад та довіру до владних структур. Варто зазначити, що останнім часом спеціальне законодавство в цій сфері зазнало суттєвих змін. Щонайперше це пов'язано із ухваленням Верховною Радою України у травні 2023 року нового закону «Про службу в органах місцевого самоврядування» (далі по тексту «новий закон».) Варто зауважити, що законодавець у перехідних положеннях вказав, що закон набирає чинності через шість місяців з дня його опублікування, але не раніше ніж через шість місяців з дня припинення або скасування воєнного стану в Україні.

Ухвалення цього нового закону є черговим досягненням реформи місцевого самоврядування, імплементації положень Європейської хартії місцевого самоврядування. Слід підкреслити, що прийняття нового закону це лише перший крок і завдання Уряду на виконання перехідних положень цього закону якісно в найкоротший термін підготувати ряд типових положень та порядків, методичних рекомендацій щоб сформувати нормативну базу органам місцевого самоврядування для розроблення своїх підзаконних нормативно–правових актів. Одним із основних завдань ефективного впровадження нового закону є повна імплементація в національне законодавство важливих положень статті 6 Європейської хартії місцевого самоврядування від 15 жовтня 1985 року. Варто зауважити, що обсяг правового регулювання служби в органах місцевого самоврядування законодавством про працю (КЗпПУ, закони України «Про відпустки», «Про оплату праці» тощо) зменшується завдяки наявності в новому Законі положень про дисциплінарну та матеріальну відповідальність, звільнення з посад, оплату праці, а також частини інших норм про робочий час, час відпочинок, відпустки тощо. Таке регулювання стосується лише особливих випадків трудових відносин, оскільки основні та загальні положення включено до нового Закону. [3]. Так відповідно до ч.2 ст. 5 нового закону дія норм законодавства про працю поширюється на службовців місцевого самоврядування у частині, не врегульованих цим законом.

Доречно звернути увагу, що правове регулювання питань щодо встановлення адміністративної та кримінальної відповідальності за правопорушення, пов'язані зі службовою діяльністю правовими

нормами Закону України «Про запобігання корупції» щодо встановлення антикорупційних обмежень і процедур для забезпечення їх дотримання, Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кримінального кодексу України залишилось без істотних змін.

Таким чином вищенаведене дає можливість констатувати що правове регулювання служби в органах місцевого самоврядування завдяки оновленому національному законодавству у цій сфері приведе до розбудови доступної та справедливої публічної служби.

Література

1. Про службу в органах місцевого самоврядування : Закон України від 02.05.2023 р. № 3077-IX. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3077-20#Text> (дата звернення: 18.04.2025)
2. Європейська хартія місцевого самоврядування. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036#Text (дата звернення: 18.04.2025)
3. Мельник П.В. Нормативно-правове забезпечення служби в органах місцевого самоврядування України. Право та суспільство. 5/2024 http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2024/5_2024/5_2024.pdf/C/544-549

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-509-2-27>

МОЛОДА НАУКА ЯК ДВИГУН СОЦІАЛЬНО ОРІЄНТОВАНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ: ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОГО СЕРВІСУ В УМОВАХ КРИЗИ

Чалабієва Маріям Рзаївна

*кандидат юридичних наук, науковий співробітник сектору
муніципального права та місцевого самоврядування,
Науково-дослідний інститут державного будівництва та місцевого
самоврядування Національної академії правових наук України,
м. Харків, Україна*

Сьогодні правнича наука перебуває в моменті глибокого перезавантаження. Війна, цифрова трансформація, соціальна вразливість мільйонів громадян і перегляд базових уявлень про функцію держави – все це формує нові запити до права і, відповідно, до тих, хто його осмислює, формує й досліджує. У цьому контексті молоде покоління дослідників не просто долучається до академічного дискурсу – воно стає інтелектуальним мотором для нової хвилі соціально орієнтованих трансформацій.